

Základná škola v Lozorne, Staničná 631, 900 55 Lozorno

Etický kódex

pedagogických a odborných zamestnancov

Základnej školy v Lozorne

PREAMBULA

Etický kódex pedagogických a odborných zamestnancov v Lozorne je vypracovaný v súlade s 138/2019 Z. z. Zákona o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov §5. Vychádza z Etického kódexu pedagogických a odborných zamestnancov, ktorý vydalo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky 21.11.2019 v zmysle 138/2019 Z. z. §5 ods. (2) a zverejnilo na <https://www.minedu.sk/data/att/15445.pdf> . Etický kódex vydaný MŠVVŠ SR je v plnej miere záväzný pre všetkých pedagogických a odborných zamestnancov ZŠ v Lozorne.

Účelom Etického kódexu pedagogických a odborných zamestnancov Základnej školy v Lozorne je morálny záväzok upravujúci mravné postoje, správanie a jednanie všetkých pedagogických a odborných zamestnancov vo vzťahu k žiakom, ich zákonným zástupcom, spolupracovníkom, verejnosti a základnej škole. Etický kódex je súborom pravidiel dopĺňujúcich zákonné a iné právne prepisy. Jeho význam spočíva predovšetkým v tom, že jasne definuje na akých hodnotách a medziľudských vzťahoch naša základná škola stavia a o akých spolupracovníkov sa chce opierať do budúcnosti. ZŠ v Lozorne sa usiluje o štýl, ktorý je otvorený a rešpektuje hodnoty ľudí, ktorí ho pomáhajú vytvárať. Chceme tak vytvoriť stabilnú základnú školu, poskytujúcu kvalitnú výučbu a napomáhajúcu rozvoju detí v príjemnom a bezpečnom prostredí pri rešpektovaní individuality každého človeka. Základnými hodnotami, ktoré má každý zamestnanec našej základnej školy ctiť a tým vytvárať základ pre vybudovanie a udržanie dôvery verejnosti, sú morálka, férovosť, kvalita, osobný prístup, zodpovednosť, efektivita a tímová spolupráca. Našou snahou je zaistiť základnej škole prosperitu a deťom čo najkvalitnejšie vzdelanie. Snahou základnej školy je vytvoriť v nej takú atmosféru, aby dieťa bolo šťastné, spokojné a malo podmienky na optimálny rozvoj celej svojej osobnosti.

Článok I.

Základne ustanovenia

1. Etický kódex pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov (ďalej len „etický kódex“) sa vzťahuje na pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca školy, školského zariadenia, alebo pracoviska praktického vyučovania (ďalej len „škola“), zaradeného do kategórie:
 - pedagogického zamestnanca učiteľ, vychovávateľ, korepetítor, školský tréner, pedagogický asistent, zahraničný lektor, školský špeciálny pedagóg (ďalej len „pedagogický zamestnanec“),
 - odborného zamestnanca psychológ a školský psychológ, špeciálny pedagóg a terénny špeciálny pedagóg, kariérový poradca, logopéd a školský logopéd, liečebný pedagóg alebo sociálny pedagóg (ďalej len „odborný zamestnanec“)
2. Základným cieľom tohto etického kódexu (ďalej len Etický kódex) je definovanie pravidiel pre nestranný výkon práce pedagogického a odborného zamestnanca Základnej školy v Lozorne ako základ pre budovanie dôvery zo strany verejnosti.
3. Etický kódex stanovuje pravidlá správania a konania pedagogických a odborných zamestnancov ZŠ v Lozorne, pričom konkretizuje ich práva a povinnosti.
4. Etický kódex je záväzný pre všetkých pedagogických a odborných zamestnancov ZŠ v Lozorne.

Článok II.

Všeobecné povinnosti

1. Výkon pracovnej činnosti podľa § 6 zákona č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „pracovná činnosť“) má nespochybniteľný etický rozmer v podobe ochrany najvyšších ľudských hodnôt, dôstojnosti človeka a slobody na ceste za vzdelaním v duchu demokratických a kultúrnych princípov zakotvených v Ústave Slovenskej republiky a právnom poriadku Slovenskej republiky.
2. Každý pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec má byť morálnou a odbornou autoritou, ale aj pomocníkom a sprievodcom detí a žiakov (ďalej len

„žiak“) pri ich výchove a vzdelávaní a optimalizácii osobnostného vývinu. Morálne kvality pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca a schopnosť riešiť etické problémy predstavujú jeden z kľúčových atribútov úspešného výkonu pracovnej činnosti.

3. Poslaním pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca je vychovávať, vzdelávať, podieľať sa na formovaní osobnostných kvalít žiakov, učiť ich dôvere a úcte k človeku, schopnosti vážiť si slobodu, prijímať zodpovednosť a byť spravodlivým. Svojím konaním, správaním a odbornou činnosťou prispievať ku kultúre medziľudských vzťahov, k podpore morálnych spoločenských hodnôt a tradícií.
4. Morálnou povinnosťou pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca je v súlade s rešpektovaním názorovej plurality, demokracie a spoločenskej prospešnosti kriticky hodnotiť a eliminovať akékoľvek diskriminačné praktiky.
5. Pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec si musí byť vedomý svojej spoločenskej zodpovednosti a dôležitosti výkonu pracovnej činnosti. Musí si uvedomovať, že procesy výchovy a vzdelávania sa prejavujú vo vzdelanostnej a morálnej úrovni žiakov a výrazne ovplyvňujú aj budúcnosť celej spoločnosti.
6. Pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec sa musí správať v súlade s právnymi predpismi a ďalšími predpismi súvisiacimi s výkonom jeho pracovnej činnosti. Musí mať snahu aktívne sa podieľať na kultivovaní a skvalitňovaní verejného života.

Článok III.

Vzťah pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca k žiakom, zákonným zástupcom a k zástupcom zariadenia.

Pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec:

- rešpektuje rovnako všetkých žiakov, ich zákonných zástupcov a zástupcov zariadenia, bez ohľadu na ich pohlavie, náboženské vyznanie alebo vieru, rasu, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotné postihnutie, vek, sexuálnu orientáciu, manželský stav a rodinný stav, farbu pleti, jazyk, politické alebo iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, majetok, rod alebo iné postavenie alebo bez ohľadu na to, či ide o oznamovateľa kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti,

- dbá o dobro žiakov, kladie dôraz na starostlivosť o ich duševné zdravie a fyzické zdravie, sociálne spôsobilosti a morálne schopnosti,
- rešpektuje osobitosť každého žiaka a prihliada na jeho špecifické výchovnovzdelávacie potreby,
- vykonáva pracovnú činnosť kompetentne, zodpovedne, zdvorilo, trpezlivo, primerane veku žiakov a v súlade s právnymi predpismi a vnútornými predpismi súvisiacimi s výkonom jeho pracovnej činnosti; spoluvytvára na pracovisku pokojné prostredie a tvorivú atmosféru, v ktorej sa žiaci budú cítiť bezpečne a budú sa radi vzdelávať,
- pomáha žiakom zaujať etické postoje, vedie ich ku kritickému mysleniu, ktoré vychádza z rešpektovania ľudskej dôstojnosti, formuje ich svedomie a vedie ich k správne a zodpovednému prežívaniu slobody a zodpovednosti za svoje skutky,
- pri výkone pracovnej činnosti aktívne chráni žiakov pred všetkými formami sociálnopatologických javov, ktoré narúšajú sebaúctu žiaka a integritu jeho osobnosti,
- spolupracuje so zákonnými zástupcami, zástupcami zariadenia a pravdivo ich informuje o dosiahnutých výchovno-vzdelávacích výsledkoch žiakov a ich vývine alebo o výsledkoch pri poskytovaní odbornej starostlivosti; usiluje sa vzbudiť ich záujem o prácu a smerovanie školy v snahe zabezpečiť čo najlepšie podmienky pre každého žiaka,
- citlivo vníma kultúrno-výchovné pozadie rodinného prostredia každého žiaka, hodnotovú orientáciu a vzdelanie zákonných zástupcov, zástupcov zariadenia, životný štýl rodiny tak, aby komunikácia medzi rodinou a školou viedla k vytváraniu pozitívnych postojov žiaka k sebe samému, vzdelaniu, práci a k životu.

Článok IV

Vzťah pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca k sebe samému, ku kolegom, k žiakom, ku škole a k verejnosti.

Pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec:

- akceptuje potrebu tímovej práce vo výchove a vzdelávaní ako prirodzený rámec svojho profesionálneho pôsobenia,
- pri naplňaní svojich cieľov dbá na stratégie a zámery školy,

- o vzniknutých problémoch otvorene komunikuje, aktívne hľadá riešenia a neprenáša zodpovednosť za svoje zlyhanie na ostatných kolegov, žiakov alebo na zamestnávateľa,
- rešpektuje psychickú autonómiu a fyzickú autonómiu a jedinečnosť svojich kolegov pri výkone pracovnej činnosti,
- aplikuje svoje kompetencie v rámci základných etických princípov, pravidiel v oblasti vzťahov s rodinami žiakov, vedúcimi pedagogickými zamestnancami alebo s vedúcimi odbornými zamestnancami, kontrolnými orgánmi a s perspektívnymi zamestnávateľmi absolventov školy,
- zaujíma sa o dianie v škole a aktívne sa podieľa na činnostiach v rámci realizácie výchovy a vzdelávania a chodu školy,
- dokáže svoje pracovné postupy objasniť, zdôvodniť a nieť za ne zodpovednosť,
- chráni česť, dôstojnosť a súkromie seba samého, kolegov, žiakov, zákonných zástupcov a zástupcov zariadení; obozretne nakladá s dôvernými informáciami; nepoužije ich neoprávnene, v neprospech alebo na znevýhodnenie človeka či organizácie, ktorej sa priamo alebo nepriamo týkajú,
- svoje postavenie nevyužíva na manipuláciu a na osobný prospech,
- odmieta všetky formy diskriminácie alebo správania, ktoré by spôsobilo ujmu druhým,
- je si vedomý toho, že neetické správanie je neprijateľné nielen u neho samého, ale aj u jeho kolegov; také konanie neignoruje, netoleruje a zákonnými prostriedkami podniká aktívne kroky k jeho náprave,
- vníma proces začleňovania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami do bežného života ako integrálnu súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu, pri tom spolupracuje a komunikuje s príslušnými organizáciami,
- aktívne, profesionálne a empaticky vstupuje do procesov tvorby klímy v škole tak, aby sa etablovala ako otvorený a bezpečný priestor vrátane komunikácie s mimoškolskými organizáciami, ako aj s verejnosťou,
- z hľadiska celoživotného vzdelávania kultivuje svoju osobnosť a vie správnym spôsobom odovzdávať vedomosti a zručnosti vo výchovno-vzdelávacom procese,
- je pri výkone pracovnej činnosti nositeľom ľudskosti, empatie, kompetentnosti a v hodnotiacom prístupe je objektívny a spravodlivý,

- v sociálnych a profesijných vzťahoch je otvorený a úprimný; pri osobných stretnutiach dodržiava princípy etickej komunikácie,
- usiluje sa o kolegiálnu spoluprácu v pracovnom prostredí a podieľa sa na utváraní spolupracujúceho spoločenstva,
- spája svoju profesionalitu so stotožnením sa s vykonávanou pracovnou činnosťou a prejavovaním úsilia byť morálnou a odbornou autoritou,
- disponuje pri výkone pracovnej činnosti slobodou voľby, ale zároveň aj zodpovednosťou v zmysle etického pôsobenia,
- na základe sebaznania, etického zmýšľania a konania rozvíja svoju osobnú identitu a morálnu integritu, čo je predpokladom jeho plnohodnotnej profesijnej realizácie a tým sa stáva vzorom pre žiakov a spoločnosť.

Článok V.

Účinnosť

S týmto etickým kódexom budú oboznámení všetci pedagogickí a odborní zamestnanci Základnej školy v Lozorne. Každý nový zamestnanec sa s ním oboznámi pri nástupe do zamestnania.

Dňom nadobudnutia účinnosti sa etický kódex stáva záväzným pre všetkých pedagogických a odborných zamestnancov Základnej školy v Lozorne. Akceptovanie etického kódexu znamená prijatie ich osobného záväzku pri výkone ich pracovnej činnosti sa ním riadiť.

Všetci pedagogickí a odborní zamestnanci Základnej školy v Lozorne potvrdia akceptovanie etického kódexu podpisom.

Etický kódex nadobúda účinnosť dňom 31.1.2020

V Lozorne, dňa 31.1.2020

RNDr. Lýdia Šuchová
riaditeľka ZŠ v Lozorne